

Vánoční a novoroční dopis

Berounského evangelického sboru

Úvodník - Betlémské jesle a syrská trojčata

Vážená čtenářko a vážený čtenáři, pomalu se blížíme k Vánocům. Jak se nám je letos podaří strávit? Zažijeme jejich tiché kouzlo, po kterém toužíme? Letos na mě poprvé připadly vánoční pocity nečekaně - při pohledu na fotografii z uprchlického střediska na Balkáně, na níž česká dobrovolnice Anežka Polášková uspává syrská trojčata, narozená na útěku, zatímco dole spí jejich naprosto vyčerpaná matka.

Jaké byly asi Ježíšovy Vánoce? Místo deky UNHCR měl jesle se

senem ve stáji, narozen jako nezvaný host v Betlémě, který musel zanedlouho prchat před hrozbou smrti i se svými rodiči do Egypta. Jaké budou Vánoce těch syrských trojčat?

Křesťané a muslimové mají odlišné kalendáře, muslimský rok, který je lunární, je o deset dní kratší. A tak jen několikrát v dějinách se sešel Maulid - výročí narozenin proroka Mohameda - a Štědrý večer, při němž si křesťané připomínají Ježíšovo narození. Letošní rok je pozoruhodný tím, že po staletích opět Ježíš i Mohamed slaví narozeniny ve stejný den. Proto si můžeme připomenout, že Korán píše o Ježíšovi velice hezky. Zkušený čtenář Bible v něm objeví i texty, které mu nejspíše připomenou apokryfní evangelia. A tak nám súra XIX nabízí krásný vánoční text: **Připomeň ve své knize také Marii.**

Ta odešla od své rodiny na východ. ... A poslali jsme k ní svého Ducha, který se jí zjevil jako dokonalý člověk. Marie zvolala: "Utíkám se před tebou k Milosrdnému, kéž by ses i ty ho bál!" Řekl: "Jsem jen poslem tvého Pána, aby ti daroval čistého chlapce." Ona pravila: "Jak bych mohla mít chlapce, když se mne nedotkl žádný smrtelník a já nejsem nepočetná žena?" Odpověděl: "Tak se stane. Pro mne je to snadné a učiníme jej znamením pro lidi a milosrdenstvím, seslaným od nás. Je to již rozhodnuto!" Otěhotněla a uchýlila se na

vzdálené místo. Přišly na ní porodní bolesti nedaleko kmene datlové palmy. Zvolala: "Kéž bych zemřela již dříve a byla zcela zapomenuta!" Dítě jí řeklo: "Nermuť se, vždyť Pán dal pod tebou téci říčce a když zatřeš palmou, spadnou k tobě čerstvé a zralé datle! Jez, pij a buď radostné myslí! ... Marie ukázala chlapce svému lidu. A řekli: Jak můžeme mluvit s někým, kdo je ještě v kolébce?" Dítě jim řeklo: "Jsem Božím služebníkem, dal mi Písmo a učinil mě prorokem. Požehnal mi, ať budu kdekoliv a nařídil mi modlitbu a almužnu, dokud budu živ. A také úctu ke své matce. Neučinil mě pyšným ani bídným. A dal, aby mír byl se mnou v den, kdy jsem se narodil, a také v den, kdy zemřu i v den, kdy budu vzkříšen k životu. Takový je Ježíš, syn Marie, podle pravdy.

Křesťané věří, že Ježíšovým příchodem se změnil svět, takže v něm nenávisť již nemá poslední slovo. Promění i nás letošní Vánoce tak, že budeme milovat nejen své přátele, ale také příchozí a cizince, jak nás k tomu vyzývá Ježíš i Tóra?

Vážená čtenářko, vážený čtenáři, sestro a bratře, srdečně Vás zveme do našeho společenství a přejeme Vám do vánočních i novoročních dnů radost a pokoj!

Adventní kalendář

Adventní kalendáře vzešly ze zvyku, který se jmenoval Jeruzalém. Jeho původ je patrně v oblastech severozápadního Německa. Myslím, že to byl zvyk protestantský a dobou jeho vzniku byla nejspíše doba barokní. Kdosi se o něm zmiňuje v souvislosti s dětstvím Johanna Sebastiana Bacha. Jeruzalém si dělaly děti samy. Vzaly si pruh pevnějšího papíru, asi tak jako dvě čtvrtky vedle sebe, a nakreslily na něj siluetu města. V ní zakreslily kostelní věže, domy, brány, atd. Na všech těchto budovách byla nakreslena různě velká a různě tvarovaná okna. Těch bylo právě tolik, kolik dnů měl toho roku advent.

Poté děti vystříhly siluetu, tj. odstříhly v horní části výkresu přebytečné části papíru. Všechna okna zčásti prostříhly tak, aby vznikly otevíratelné

okeničky. To znamená uprostřed odshora dolů, po horní a dolní straně okna vodorovně. Levá a pravá strana oken se nestříhala, ale v jejich hranách se papír přehnul směrem ven. Okna, zvláště chrámová, bylo možno zezadu přelepit barevným celofánem. Dalším

krokem bylo, že se pruh papíru zatočil do podoby válce (obrázkem samozřejmě ven) a konce, které se dotkly, byly slepeny. Zkušený malíř Jeruzaléma věděl, že výkres musí udělat tak, aby mu nevznikl nepřirozený spoj. Namaloval proto na levém začátku pruhu polovinu domku a druhou jeho polovici namaloval na samém konci pruhu vpravo. Při zavnutí válce se obě půlky dostaly k sobě.

Slepením válce byl Jeruzalém připraven. Vypadal trochu jako královská koruna. Byl postaven na nějaké místo v pokoji, ne však uprostřed místnosti, protože na svém místě měl stát přes celý advent a dále po celou dobu Vánoc. Navečer byla do středu Jeruzaléma postavena nízká svíčka. Býval to nějaký oharek, který si dítě vyprosilo. Možná, že podobné nedopalky schraňovaly děti v chudých rodinách už od léta. Dnes nejlépe poslouží kalíšek, jaký rozsvěcujeme o Dušičkách na hrobech. Nevyteče a nepopálí podložku, na které hoří. Jeruzalém se tak stal vlastně stínidlem, a byla-li svíčka v něm jediným světlem, vrhal po stěnách veliký, tajemný stín. Najednou byli všichni v pokoji uvnitř Jeruzaléma, protože je všechny objal jeho stín. Když dítě udělalo někomu radost, prokázalo

někomu službu nebo bylo prostě hodné celý den, smělo si večer otevřít jedny okničky. Jednou velké, jindy jen menší. Někdy se mohlo stát i to, že muselo nějaké zase zavřít, protože udělalo něco, co se nemá dělat. V Jeruzalémě se otvíralo a tím i rozsvěcovalo jedno okno za druhým a děti se radovaly z toho, že jejich Jeruzalém stále víc zářil. Petr Pitřha

Do nového roku

“O jedno mi jde: Na to, co je za mnou zapomínám, a k tomu, co je přede mnou, se upínám, spěchám k cíli, k ceně, jež záleží v Božím povolání shůry v Kristu Ježíši.” Filipským 3,13-14

Opět pohřbíváme jeden rok. V Číně mají zvyk, že když někdo umře, pozůstalí udělají z papíru nebo na papír namalují věci, které zesnulý měl rád a ty pak při pohřbu pálí. Prý proto, aby mrtvého nepřitahovaly a jeho duch byl volný k rozletu. Také my se rozpomínáme na věci, které nám přinesl odcházející rok. Byly mezi nimi jistě takové, které nám působily radost, věci, za něž jsme vděčni, byly však i takové, které nás zarmoutily, znepokojily, připravily chvíle trapné i trpké. Poneseme je s sebou do Nového roku? Či je lépe je pohřbít s rokem starým? Na prvním místě všechny hněvy, urážky a rŕznice. Jsou věci, které je nejlépe hodit ohni, učinit, jako by jich nikdy nebylo. Na to asi myslí apoštol Pavel, když praví Filipským: “Na ty věci, které jsou za mnou, zapomínám, k těm pak, které jsou přede mnou, se upínám...”

Někdy je ovšem dobře se na okamžik zahledět

zpět. Ale jen proto, abychom zrevidovali směr, kterým jsme šli, abychom zjistili odchylky. Avšak hned je zas třeba se zahledět kupředu, k cíli, který je před námi, a pěkně si to namířit k němu.

Pohřeb nemusí být nic smutného. Přijde na to, co pohřbíváme. Rádi se zbavíme svých chyb a zlovyků, které nás týrají, své povrchnosti, nedůslednosti, nestálosti a všeho malicherného. Naproti tomu pak k novému životu vzbudíme a posílíme to, co má trvalou hodnotu a věčnou platnost. Pavel si stanovil cíl nejvyšší: Dosáhnout Ježíše Krista. Všechno, co dříve považoval za zisk, pokládá nyní za bezcenný brak, jen aby získal Krista a byl v něm nalezen: “Spěchám k cíli, k ceně, jež záleží v Božím povolání shůry v Kristu Ježíši.”

Čím vyšší je náš cíl, tím většího vypětí vyžaduje. Před námi je nejkrásnější výhled, proto nemá smyslu obírat se věcmi, které jsou již za námi. Veliký význam má však spěchat k cíli, k ceně, jež záleží v Božím povolání shůry. Proto vstupme do Nového roku s pohledem upřeným k Ježíši Kristu! Přemysl Pitter

Mezináboženský festival Stánek míru 2015 סוכת שלום

Mezináboženský hudebně-kulturní festival s názvem Stánek míru, který vychází z myšlenky společného slavení židovského Svátku stánků – Sukot, vznikl původně jako reakce na pochody nenávisi proti Romům, aby organizátoři festivalu dali najevo křesťanský i židovský důraz vyplývající ze společného biblického dědictví, totiž podporu utiskovaných a pronásledovaných a jistotu, že i ten nejmenší člověk nachází u Hospodina slitování a milost. Letošní 3. ročník festivalu byl věnován tématu migrace a 50. výročí od vydání dvou významných dokumentů II. vatikánského koncilu - pastorální konstituce *Gaudium et spes*, o církvi konfrontující se s často tragickými osudy lidí v dnešním světě, a *Nostra Aetate*, který kromě zlepšení vztahů mezi církvemi významně

pozitivně ovlivnil i mezináboženský dialog. Jednotlivé části programu se odehrávaly na několika místech centra Berouna. Hlavním zázemím byly prostory farního sboru ČCE na Husově náměstí 43, před níž se prodávaly knihy z knihkupectví Kalich. Většina hudebních a tanečních vystoupení se pak odehrávala na přilehlém Barrandově náměstí. Prostory katolické fary posloužily pro vzdělávací blok festivalu a Muzeum berounské keramiky (Zámečnická 14) poskytlo svou zahradu na umístění tradiční židovské suky, dále na stánek s výrobky židovské chráněné dílny Bezalel a umožnilo fungování židovské chráněné Kavárny na balkoně, která probíhala po celou druhou část festivalu.

Festival začal vernisáží výstavy *Mír a „finisáží“* výstavy s názvem *Evropský humanista Přemysl Pitter*. Následovalo tradiční mezináboženské setkání za mír, na kterém každoročně vystupují s krátkými promluvami zástupci z řad židovského obyvatelstva a různých křesťanských denominací.

Letos vystoupili kromě místního faráře sboru Českobratrské církve evangelické Mikuláše Vymětala také farář katolické farnosti Petr Bouška a kazatel Svobodné církve Pavel Králíček. Jako židovská zástupkyně vystoupila Ruth J. Weiniger. Jednotlivé promluvy byly prokládány písněmi – jednou evangelickou, jednou židovskou v provedení členů divadelní skupiny Lojsa a Vihuda a sérií česko-romských chval. Paralelně s mezináboženským setkáním probíhal program pro děti se zpíváním hebrejských písniček, který zprostředkoval již zmíněný divadelní soubor Lojsa a Vihuda. Následovalo několik hudebních a tanečních vystoupení na Barrandově náměstí: orchestr židovské hudby Šarbilach, tradiční romský zpěv a tanec skupiny Amare čhave z Králova Dvora, dětské hip-hopové skupiny Bro Kings z Prahy - Libně a španělský zpěv mladé interpretky, vystupující pod uměleckým jménem Nella. Vzdělávací program, který se odehrával na katolické fari, zahájily dvě krátké přednášky o dokumentu *Gaudium et Spes* a *Nostra Aetate*. Před

panelovou diskuzí na téma „Otevřít se uprchlíkům?“ přednesl Pavol Bargár prohlášení ICCJ a IAF (International Council of Christians and Jews, International Abrahamic Forum) k uprchlické krizi. V podvečer proběhla exkurze po židovských památkách města Beroun, kterou komentovala izraelská průvodkyně sestra Pavla Edita Herciková, a vystoupení Eleny Kubičkové a Lukáše Kutý na esrádž a housle jako hudební dialog hindustánské a evropské hudby. V závěru festivalu se konala neformální společná večeře při táboráku v teepee na zahradě evangelické modlitebny a zazněly verše mladých básníků Nikolaje Ivaskiva a Magdaleny Živné-Šipkové.

Zora Nováková,

Předsedkyně Společnosti křesťanů a Židů

Srdečně vás zveme na vánoční bohoslužby a akce

Vánoční a jiná nepravidelná setkání

- Adventní **bohoslužba** s vystoupením dětí proběhne 4. adventní neděli 20.12. od 10.00.
- **Bohoslužba na Boží hod vánoční** s vysluhováním sv. Večeře Páně proběhne 25.12. od 10.00.
- Při bohoslužbě v neděli 27.12. bude kázat praktikantka ve sboru Světlana Dobešová.
- **Novoroční koncert smíšeného pěveckého sboru Bonbon** se uskuteční v pátek 1.1.2016 od 15.00.

Pravidelná setkávání

- Ne 10.00 bohoslužby
- St 9.00 biblická hodina v domově důchodců TGM
- 18.30 biblická hodina

Biblické heslo na rok 2016: Izajáš 66,13

**Jako když někoho utěšuje matka,
tak vás budu těšit.**

Kontakty

Dr. Mikuláš Vymětal, farář tel. 731 473 457, mail: beroun@evangnet.cz
Adresa: Husovo nám. 43/30 Beroun